

ΠΩΣ Ο ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ ΕΠΑΙΡΝΕ ΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΚΑΝΕ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΕΡΙΚΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝΤΑΣ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΕΣ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ

Έρευνα και επιμέλεια
κειμένων:
Δημήτρης Συμεωνίδης JP

Σπυρίδων Βασιλειάδης 1845 – 1874

Ποιητής, από τους λαμπρότερους εκπροσώπους της Α' Αθηναϊκής Σχολής. Στις μέρες μας είναι εντελώς ξεχασμένος. Ο Σπυρίδων Βασιλειάδης γεννήθηκε στην Πάτρα τον Δεκέμβριο του 1845 και ήταν γόνος πλούσιας οικογένειας, η οποία όμως χρεοκόπησε όταν ο ποιητής βρισκόταν σε νεαρή ηλικία. Μαθήτευσε στο Γυμνάσιο Πατρών και κατόπιν σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου αναγορεύτηκε διδάκτωρ το 1868. Εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και άσκησε το επάγγελμα του δικηγόρου.

Στη λογοτεχνία πρωτοεμφανίστηκε το 1866, κερδίζοντας έπαινο στον Βουρτανιαίο ποιητικό διαγωνισμό με την ποιητική συλλογή του «Εικόνες και κύματα», η οποία έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από τον Αλέξανδρο Ρίζο Ραγκαβή, μέλος τότε της κριτικής επιτροπής. Το 1872 δημοσίευσε τη δεύτερη ποιητική συλλογή του με τίτλο «Έπεα περόντα», η οποία απαλλάσσεται από τις νεανικές επιρροές του Λαμαρτίνου και του Ουγκό και αναπτύσσει «ανδρικότερα και μάλλον ελληνοπρεπή θέματα», σύμφωνα με τον Κωστή Παλαμά. Το 1874 εξέδωσε την πιο ώριμη ποιητική συλλογή του, με τίτλο «Παντεία ποιήσεις».

Παράλληλα με την ενασχόλησή του με την ποίηση, ο Βασιλειάδης έγραψε πεζογραφήματα, θεατρικά έργα, επιφυλλίδες, μεταφράσεις και κριτικές μελέτες. Από τα θεατρικά του έργα πιο γνωστά είναι η «Γκόλφω» και η «Γαλάτεια», που βασίζεται στο μύθο του Πυγμαλίωνα και το δημοτικό τραγούδι «Η Άπιστη Γυναίκα», και έκανε καριέρα και στο εξωτερικό. Στο χώρο του θεάτρου πρόβαλε την ανάγκη για τη δημιουργία Εθνικού Θεάτρου και υπήρξε πολέμιος του γαλλικού κωμειδυλλίου, που κυριαρχούσε την εποχή εκείνη στην αθηναϊκή σκηνή.

Ο Σπυρίδων Βασιλειάδης πέθανε από φυματίωση στο Παρίσι στις 30 Αυγούστου 1874, σε ηλικία 29 ετών. Ο Βασιλειάδης ανήκει στους τελευταίους εκπροσώπους των ρομαντικών ποιητών της Α' Αθηναϊκής Σχολής. Έγραψε στην καθαρεύουσα και ήταν στενός φίλος του Δημητρίου Παπαρρηγόπουλου, τόσο που οι σύγχρονοί τους τους αποκαλούσαν Διόσκουρους. Η ποίησή του παρουσιάζει υφολογικές επιδράσεις από

Ο Έλληνας θεατρικός συγγραφέας και ποιητής της Α' Αθηναϊκής Σχολής Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος.

τον Αχιλλέα Παράσχο, διακατέχεται ωστόσο από έντονη απαισιοδοξία και κάποια σατιρική διάθεση. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του φιλολογικού συλλόγου «Παρνασσός» και επιμελήθηκε της ίδρυσης της Σχολής Απόρων Παίδων.

Επίλογος

Τελειώνοντας θέλω να αναφέρω ότι όλοι οι μελετητές και κριτικοί για τον Νίκο Καζαντζάκη ασχολούνται μόνο με το πόσο επηρεάστηκε από τον Νίτσε, Μπέργκσον, Δάντη, Βούδα, Χριστό, Λένιν, Τζέιμς και άλλους διανοητές, αλλά δεν υπάρχουν μελέτες για το πόσο επηρεάστηκε από τον Πλάτωνα, Αριστοτέλη και άλλους Έλληνες φιλοσόφους. Ο Καζαντζάκης το 1912 εικοσιεννιάχρονος μετέφραζε Πλάτωνα για τις εκδόσεις Γ.Φέξη και τα έργα του Πλάτωνα τον ενέπνευσαν. (Βλέπε το έργο του Καζαντζάκη Συμπόσιον). Επίσης τον επηρέασε και ο Αριστοτέλης ο Όμηρος και άλλοι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι και συγγραφείς. Όλοι «ποιούν την νήσσαν». Καιρός είναι να δούμε τον Καζαντζάκη και από μία άλλη οπτική διασταση και όχι μόνο από την ματιά των ξένων οι οποίοι είχαν μελετήσει την αρχαία ελληνική φιλοσοφία και γραμματεία. Χωρίς να μελετήσουν τους αρχαίους δεν θα μπορούσαν να γράψουν τα έργα τους. Σήμερα που η Ελλάδα είναι σκλαβωμένη στους

δανειστές καιρός είναι οι οι διανοούμενοι να σηκώσουν ανάστημα και όχι να αναπαύονται στην πολυθρόνα τους. Τα οπίσθιά τους θα βγάλουν πληγές.

ΠΗΓΕΣ

1. Έλληνας Αλεξίου Άπαντα 12. Τρίτη Έκδοση, – Για να γίνει μεγάλος – Βιογραφία του Νίκου Καζαντζάκη, Άθινα, Καστανιώτης 1981
2. Λιλή Ζωγράφου: Νίκος Καζαντζάκης Ένας Τραγικός – Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση 1977
3. Γιώργου Π. Σταματίου : Η Γυναίκα στη ζωή και στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη Αθήνα, 1975
4. Σ.Ν.Βασιλειάδης: Απτικά Νύκτες -Δράματα – ΓΑΛΑΤΕΙΑ, Αθήνησιν εκ του Τυπογραφείου των Αδελφών ΠΕΡΡΗ , 1873
5. Λουκιανός Άπαντα. Τρίτος Τόμος: Βίος Δημόνακτος -,Αθήνα 1994
6. Νίκου Καζαντζάκη: Επιδρώνει -Δράμα εις πράξεις τρεις, Εκδόσεις Καζαντζάκη ,Αθήνα 2013
7. Λέων Τολστόϊ, Άννα Καρένινα, Εκδόσεις Άγρα, Αθήνα 2010
8. Γεωργία Λαδογιάννη: Ο εραστής, ο καλλιτέχνης και το έργο του. Ο μύθος του Πυγμαλίωνα στη Γαλάτεια του Σπ. Βασιλειάδης
9. <https://www.historical-museum.gr/gr/collections/view/nikos-kazantzakhs>
10. Διαδίκτυο

«...οι μελετητές και κριτικοί για τον Νίκο Καζαντζάκη ασχολούνται μόνο με το πόσο επηρεάστηκε από τον Νίτσε, Μπέργκσον, Δάντη, Βούδα, Χριστό, Λένιν, Τζέιμς και άλλους διανοητές, αλλά δεν υπάρχουν μελέτες για το πόσο επηρεάστηκε από τον Πλάτωνα, Αριστοτέλη και άλλους Έλληνες φιλοσόφους.»